

Slovenski dom

Plačnina plačana v gotovini

Cena Dln 1=

Stev. 28

V Ljubljani, 4. februarja 1936

Leto 1.

U Abesiniji: Zatišje pred velikim viharjem

„Petrolej pomeni vojno...“

Nova italijanska ojačenja prihajajo dan za dnem v Vzhodno Afriko

Addis Abeba, 4. febr. RP. Kakor smo poročali že včeraj, vlada na vseh abesinskih bojiščih trenutno zatišje, ki pa ne pomeni drugega kakor zatišje pred viharjem. Po abesinskih poročilih, ki so prišla včeraj v prestolico, se v južnih in južnopoljskih abesinskih provincih v vsej naglici vrši pregrupiranje čet v največjem obsegu. Skupno se giblje v smeri proti vsem bojiščem iz središča države okrog 200.000 vojakov, ki naj izpolnijo abesinske razredene vrste. Kljub vsej pozornosti se Italijanom pri njihovih letalskih poletih ni posrečilo odkriti ne središča teh čet in nikakor večjih oddelkov, katerim bi z bombardiranjem mogli zadati znatnejšo škodo. Zadnja dva dneva so izostale celo običajne praske med patruljami. Iz tega je razvidno, da se oba dva nasprotnika z vsa naglico pripravljata na odločilni spopad, ki se bo po vsej verjetnosti izvršil na južni fronti.

Pariz, 4. februarja. AA. Na somalijski fronti se vrši reorganizacija abesinske vojske, ki bo verjetno trajala dalje časa, kar se nekateri oddelki vojske rasa Deste popolnoma razgnani. Abesinci poročajo, da se na severu razvija velika borba v bližini Makale. Nobena stran še ni dosegla značilnejših uspehov. Zdi se, da bi borbe predhodnic ob cesti Adua-Makale mogle biti uvod v veliko bitko za to cesto, ki bi definitivno odločila o usodi Makale. Trenotno pa so te borbe sekundarnega značaja, ker gre samo za dela poedinih abesinskih oddelkov, ki napadajo v smeri proti tej cesti.

Italijani hočejo na vsak način vzdržati sedanje položaje dalje časa in so že vse pripravili za preizkušnje svojih čet. Zidajo se vojašnice in vojaška skladišča v sektorju Makale. Italijani sedaj grade trdnjave na vseh točkah, ki dominirajo teren.

Kaj namerava Ras Desta

Dolo, 4. febr. Za ofenzive generala Grazianija pri Negeliju so italijanske čete ujele tudi dvornega komornika rasa Deste. Tega človeka so pripeljali v Dolo in je inozemskim častnikom pripovedoval o namenih rasa Deste. Ras Desta je bil docela prepričan, da bo s svojo vojsko potolkel čete generala Grazianija in preko Dola prodrl v italijansko Somalijo. Vojake je navduševal zlasti z nado na velik plen, posebno na moderno orožje, ki ga bodo dobili pri Italijanih v izobilju. Toda Grazianij je rasa Desta s svojim pretiranjem, presencit in tako oplasil, da je v njegovih vrstah nastala zmeda, in ni vedel, kaj bi. Italijanski napad je prišel še prej, preden je rasa Desta imel svoj operacijski načrt docela dovršen.

Samo 3 ure z avionom

Džibuti, 4. febr. V Džibuti je prišel dopisnik nekega velikega ameriškega lista, ki je zapustil Addis Abebo zato, ker ni mogel tam več vršiti svoje službe. Ta poroča, da je v Addis Abebi ostalo samo še nekaj častnikov, ki pa morejo svojim centralam javiti samo tisto, kar jim servira abesinski vojaški tiskovni urad. Po teh vesteh sta Aksum in Makala že tolikokrat padla, kakor nikdar prej v zgodovini. V Addis Abebi pa vsi krogi vedo, da ni ne pri Aksumu, ne pri Makali znatnejših sprememb. Neguš je baje v velikih skrbih zaradi vsebolj drznih italijanskih poletov, saj je znano, da morejo veliki italijanski bombarderji doseči prestolico v dobrih treh urah leta, tako da je pravzaprav izročena na milost in nemilost Italijanom.

Izpraznitev Adis Abebe

London, 4. febr. »United Press« javlja preko Džibutija, da so Abesinci začeli izpraznjevati Addis Abebo. Ras Makonen, ki vodi državne posle v odsotnosti neguša, je dal nalog, da vse važne državne dokumente odpošljejo iz prestolice. Vsa vojaška garnizija iz Adis Abebe se je že preselila na jug v pokrajino Sidamo. To je prva stopnja za evakuacijo Adis Abebe, ki zaradi zadnjih italijanskih izvidniških poletov ni nič več varna pred neposrednimi napadi italijanskih letal.

Prepoved petroleja vse bližje

Zeneva, 4. febr. Odbor strokovnjakov za petrolej je izbral za predsednika meksikanskega delegata Gomeza. Odbor strokovnjakov ima nalog, da preišče, koliko znaša normalna in koliko trenutna potrošnja petroleja v Italiji ter njenih

kolonijah, Italije, da ugotovi, kdo Italiji dobavlja te produkte v normalnem času in kdo v zadnjih mesecih. Tretja naloga tega odbora pa je, da dožene vsa nezakonita pota, po katerih bi Italija mogla dobiti petrolej za svoje potrebe. Vrh tega morajo strokovnjaki dognati še, koliko petroleja ima zdaj Italija doma in v kolonijah in kako velika možnost je, da svoje petrolejske potrebe krije z drugimi nadomestki.

Proti orožju - orožje

Rim, 4. febr. RP. Zaradi odgoditve zasedanja velikega fašistovskega sveta vlada tu vedno večja napetost glede zunanje-političnega položaja, katerega vsi merodajni krogi presoja nad vse kritično. Vsi italijanski odločujoči krogi so prepričani, da je prepoved petrolejskega uvoza v Italijo že gotova stvar. Čeprav ni sobotna seja fašistovskega sveta prinesla nobene pomembnejše odločitve, je vendar gotovo, da Italija ne bo mirno pričakala poostitve sankcij, temveč da bo na pritisk odgovorila z udarcem. Včerajšnji »Popolo d'Italia« prinaša komentar k pozivu, katerega so vsi italijanski listi naslovili na akademsko mladino Evrope. V tem komentarju pravi, da hoče Italija vsem sankcioniranim državam, zlasti pa mladini teh držav, ki je edina še nekorumpirana, pojasniti, da obstoji možnost za nove in še večje zapletitve, če se uresničijo načrti, ki jih kujejo proti Italiji njeni sovražniki. Na poostitve sankcij bo Italija odgovorila s poostitvijo obrambe, na orožje pa bo tudi ona odgovorila z orožjem. Italija je pripravljena, da mirno počaka to nora, toda ne nemogočo eventualnost.

Ojačenja

Rim, 4. febr. TP. Zadnje dni vlada na italijanskih železnicah spet silen promet. Po vseh postajah čakajo skupine vojaških vlakov, da se zvrste na progah. Vlake dirigirajo v smeri proti jugu. Vse južne luke so pa polne ladij, ki krcajo vojake in vojni material za Vzhodno Afriko. Ta nova ojačenja bodo v najkrajšem času dosegla 100.000 ljudi, ki morajo dospeti na bojišča v Vzhodni Afriki pred začetkom male deževne dobe, ki se že pojavlja. V zvezi s tem računajo, da bo še pred odločitvijo v Evropi prišlo do večje italijanske akcije v Afriki. Ofenziva bo imela namen, da si italijanske armade osvoje take pozicije in položaje, da bodo v njih lahko prečkale deževno dobo. Vse to se vrši v zvezi s pripravami za odločilno ofenzivo v Afriki, ki se bo vršila prihodno jesen.

Beši svetovalec

Makale, 4. febr. TP. Iz zadnjega postopanja abesinskega vojnega poveljstva in iz načina, po katerem so se vršili boji tako na južni kakor na severni fronti, je očividno, da mora abesinska armada imeti dobre in izvežbane evropske vojaške strokovnjake, ki pa se spretno skrivajo. Italijanski krogi trdijo, da vrše to nalogo v Abesiniji preoblašeni oficirji angleške redne vojske. Dognali so tudi, da se nahaja v abesinski vojski večje število grških častnikov. Kot dokaz za to, da vodijo abesinske podvige evropski strategji, navajajo dejstvo, da so Abesinci skušali predreti italijansko fronto v Tembienu med Aduo in Makale. Ta predor je bil zamisljen v velikem obsegu, nezalisanem za dosedanj način abesinskega vojskovanja. Inozemski častniki, katerim je italijansko vojno poveljstvo dovolilo, da si ogledajo fronto v Tembienu, so to ugotovili na lastne oči, novinarji so pa tudi ugotovili, koliko so zgradili Italijani cest in pozicij v dveh mesecih, kar so gospodarji na tem delu abesinskega ozemlja. Italijanska armada je v tem delu popolnoma oskrbljena in zavarovana, tako, da bo lahko prestala deževno dobo. Vse ceste so asfaltirane, tako, da bodo tudi v največjem dežju lahko po njih vozili tovorni avtomobili, ki bodo dovažali hrano in potrebščine. V prvi vrsti grade italijanske tehnične čete močne zaklone in zavetišča za lahke topove, tako, da bodo Italijani lahko tudi v dežju kontrolirali vsakršno gibanje na fronti.

London, 4. febr. AA. Reuter poroča iz Addis Abebe, da je po vesteh iz abesinskega vira s severne fronte mesto Makale pred padcem. Makale je popolnoma obkoljeno od Abesincev.

Potres nad Slovenijo

Seizmografski zavod na ljubljanski univerzi v Ljubljani je zabeležil ob 9.16,45 močan potresni sunek, ki je trajal okoli tri minute. Potres so čutili posebno oni, ki so se v tem času nahajali na višjih nadstropjih. Tako so občutili na direkciji državnih železnic v Ljubljani sunek v vertikalni smeri, nato pa tresenje od severa proti jugu. Uprava zavoda prosi vse tiste, ki so potres čutili, da to javijo. Prijave so poštne prosje.

Tudi iz Kranja poročajo, da je bil tam danes dopoldne nekako ob 9.15 potres. Tam so čutili kar dva potresna sunka, ki sta trajala okoli 4-5 sekund. Iz Britofa pri Kranju pa poročajo o treh potresnih sunkih, ki so bili tako močni, da je padla opeka s streh. Kje je potresni epicenter še ni ugotovljeno niti se ne ve, ali je ta potres lokalnega značaja ali kakega drugega izvora. Seizmografski zavod bo s točnimi podatki še postrgeval.

Sodba v Bečevem procesu nočej

Ljubljana, 4. febr.

Tajna razprava, ki ni bila tajna. Tako lahko vsak trdi, kdor je opazoval velik drenj v sodni razpravni dvorani št. 79. Poleg 4 srečnih zapornikov so prišli v dvorano mnogi sodni pripravniki, mladi sodniki, odvetniki in tudi študentje prava. Bilo je pač izbrano občinstvo, ko drugače napolnijo dvorano takozvani »ogrevalniki«, nesrečniki, ki prenočujejo po hlevih in kozolcih. Teh večkrat ni bilo na spregled. Na vratih, ki vodijo v dvorano, je bilo napisano: »Razprava je tajna.«

Na dopoldanski razpravi je glavni obtoženc Josko Bečev v bistvu priznal svoje kavalirske čine, odločno pa je zanikal, da bi se kdaj pregrešil proti kazenskim paragrafom. »Njegovo zaslišanje je trajalo približno poludrugo uro. Drugi obtoženc je pač deček ljubljanskega tipa. Prišel je pred kriminalno kolo nevede, ker se mu ni sanjalo ni, da bi bilo njegovo dejanje kaznivno. Dopoldanska razprava, ki je bila mesetoma prav dramatična, je trajala do 13.30. Dopoldne so bile zaslišane 3 prič. Državni tožilec g. Branko Goslar je bil pri zaslišanju neke priče primoran, da je proti njej zaradi neskladnega pričevanja pred preiskovalnim sodnikom odnosno sedaj pred senatom predlagal kazenski pregon zaradi krivega pričevanja.

Kriminalna uganja v Mariboru

Kemična preiskava - proti priznanju

Zena priznala, da je zastupila moža, kemična preiskava pa ugotovila, da ni bil zastupljen

Maribor, 3. februarja

Mariborsko sodišče stoji pred čudno kriminalno zagonetko, ki je na svetu gotovo redka. V rokah ima priznanje ženske, da je zastupila svojega moža, ki je na posledicah umrl. Fiziološki inštitut ljubljanske univerze pa izjavlja, da je žena lagala in da mož ni umrl zaradi strupa. Pa tudi način odkritja te čudne alere je prav nenavaden. Zeno sta namreč ovdela njena lastna otroka, da je izvršila zločin.

Dne 7. oktobra lanskega leta sta prišla na orožniško postajo pri Sv. Trojici v Slov. goricah 17 letni Rudolf Močnik in njegova 9 letna sestra ter pripovedovala orožnikom strašno zgodbo. Njun oče Ivan je bolehal že precej časa. Z materjo Marijo se ni razumel ter je bilo zakonsko življenje med očetom in materjo nezno. Nekega dne v aprilu, ko

je oče bil bolan, sta videla otroka, kako je mati v kuhinji drobila neko belo snov, katero je potem zmešala očetu v vino in v kos kruha. Oče je vino in kruh povžil in kmalu nato v hudih bolečinah umrl. Na podlagi te izpovedbe so orožniki Marijo Močnik aretirali. Na orožniški postaji so jo zaslišali vprico nekaterih ljudi, ki so jih pozvali, da so zaslišanju prisostvovali. Marija Močnik je po kratkem obotavljanju priznala, da je svojemu pokojnemu možu prinesla med vino misnico ter ga zastupila. Orožniki so jo po tem priznanju odgnali v zapore okrajnega sodišča v St. Lenartu. Se istega dne jo je sodnik tam zaslišal in tudi njemu je priznala, da je svojega moža zastupila. Na podlagi priznanja jo je okrajno sodišče v St. Lenartu v Slov. goricah poslalo v preiskovalni zapor mariborskega okrajnega sodišča. V Mariboru jo je čez nekaj dni zaslišal preiskovalni sodnik. Na veliko njegovo začudenje pa je ženska, ki je poprej svoje delo dvakrat prostovoljno priznala, tretjič vse zanikala. Odločno je

Starhemberg kot zasebnik

Pariz, 4. februarja. Iz pariškega avstrijskega poslanstva je bilo predano javnosti zadržilo, da je bi-vanje podkanclerja kneza Starhemberga čisto zasebna značaja ter ima podkancler le ta namen, da se v Parizu sestane z nekaterimi svojimi osebnimi prijatelji. Danes pa ga bo kljub temu sprejel francoski zunanji minister Flandin.

Čakal je na Zito...

Pariz, 4. februarja. Nenadoma se je v Parizu razširila vest, da se nahaja na poti v Pariz ex-cesarica Zita. Na pariškem glavnem kolodvoru je vlak, s katerim se baje vozi v prvem razredu cesarica Zita, pričakovala ogromna množica radovednežev, častnikov in predpisano število detektivov. Ko pa je vlak prispel na postajo, so morali na zalost ugotoviti, da Zite v vlaku ni bilo. Pač pa so pozneje dognali, da se je Zita namesto v I. razredu vozila v drugem in iz previdnosti izstopila nekaj postaj pred Parizom, da je mogla nemoteno ter neopazeno prispeti v Pariz. Zita je baje prišla na sestanek s podkanclerjem knezom Starhembergom.

Iz Grčije

Atene, 4. febr. AA. Atenska agencija poroča: Vojno ministrstvo je objavilo sledeče poročilo: Jutranji listi so objavili vest, da je vodja vojaške hiše Nj. Vel. kralja sprejel od strani vojnega ministrstva in v navzočnosti pooblaščenih predstavnikov častnika Repasa, Ekonomu, Picikisa in dobil od njih ustno in pismeno prošnjo vojaških krogov, da naj se ne spreminja sedanji sestav vojske. Ta vest je očito zlohotna in izmišljena od časopisja. Sestanku med vojnim ministrom in vodjo vojaške hiše ni nikdo prisostvoval. Pri tem sestanku se tudi ni razpravljalo o vprašanju vojske v izrednem smislu. V poročilu se kategorično zanika, da bi bili častniki po posredovanju posebne delegacije izrazili željo, da naj kralj obdrži vojsko v sedanjem sestavu. Poročilo naslavlja ponovno prošnjo na tisk, da naj pusti vojsko na miru in da ji naj prihrani objavljane takih vest.

Atene, 4. febr. AA. Atenska agencija poroča: Ob priliki prihoda poveljnika Natarzija v Atene, se izjavlja, da je ta prihod v zvezi s položajem poveljnikov v vojnem svetu, ki se v tem tednu sestane.

Svet v dogodkih

Židje v Palestino

Iz New Yorka. Židovska konferenca, pri kateri sodelujejo tudi zastopniki angleških Židov, je sklenila najeti posojilo treh in pol milijona dolarjev za pospešitev izseljevanja v Palestino in za gospodarsko pomoč židovskim izseljencem iz Nemčije.

Nesreča, poplava

Iz Londona. Iz Setlerja v Južni Afriki poročajo, da je prišlo tam do katastrofalnega preloma oblakov. Poplava je opustošila celo okolico. Dosedaj je 97 oseb mrtvih.

Iz Bukarešte. V hribih pri Rešici so našli v višini 1700 m pošto letalo, ki se je v soboto na poletu v Bukarešto ponesrečilo. Kaze, da je letalo zaradi goste megle izgubilo smer in se v planinah ponesrečilo. Oba potnika in pilot Ivanovič, ki je bil med najboljšimi civilnimi letalci Romunije, so se ponesrečili.

Drobne

Newyork, 4. febr. AA. Val mraza na srednjem zapadu je prvič po 22. jana. popustil. Na zledenelih cestah se je zgodilo mnogo nesreč, ki so zahtevale nad 50 smrtnih žrtev.

Praga, 4. febr. AA. Havas poroča: Ministrski predsednik g. Hodža odpotuje 8. t. m. v Pariz, kjer se bo udeležil proslav predsednika Masaryka.

Pariz, 3. februarja. AA. Predsednik republike Albert Lebrun je sprejel kralja Borisa III. Na dvorišču Elizejske palače je stala častna četa.

tajila, da bi bila prinesla možu v jed ali pijačo kak strup ter je izjavila, da je umrl naravne smrti. Na vprašanje sodnika, zakaj je pred orožniki in potem pred šentlenarskim sodiščem priznala dejanje, ni vedela pravega odgovora. Zeno so kljub tajnemu pridržanju v preiskovalnem zaporu v Mariboru, državno pravdnstvo pa je obenem odredilo, da se truplo pokopanega Ivana Močnika izkopije ter se drobovje pošlje na kemično preiskavo. Ekshumacija se je res izvršila in fiziološki inštitut na ljubljanski univerzi je izvršil kemično preiskavo. Rezultat preiskave pa je bil presenetljiv. V drobovju se ni dalo ugotoviti niti anorganskega niti organskega strupa, ki bi bil povzročil pokojnikovo smrt. Po mnenju fiziološkega inštituta je bila smrt vsekakor naravna. Ker pa je znano, da se dajo s kemično preiskavo določiti tudi že v popolnoma razpadlem telesu strupi, je bilo državno pravdnstvo sedaj na jasnem, da je Marija Močnik upravičeno tajila pred preiskovalnim sodnikom vsako krivdo. Odredilo je, da se osumljenka izpusti iz preiskovalnega zapora. Te dni je prišla res na svobodo ter se podala domov. Zagovarjati se bo pa morala pred sodiščem še zaradi nekaj tatvin, ki jih je prijavil njen sin Rudolf. Mati pa nasprotno zatrjuje, da je omenjene tatvine zagrešil njen sin. Bila je zagonetka, zakaj sta otroka mater ovdela. Pred odhodom domov je Marija Močnik povedala domneven vzrok. Nameravala se je v drugič poročiti. Otroka sta bila nasprotna, zlasti 17 letni Rudolf. Ker je nista mogla preprostiti, sta si izmislila to dejanje ter obdolžila lastno mater strašnega zločina. Na vprašanje, zakaj je dvakrat priznala umor svojega moža, je potem odgovorila, da jo je ovdela lastnih otrok tako zmedla, da ni vedela, kaj govori.

Uojaške tekme Male zveze na Pokljuki - Tekmovalci prihajajo

Gre za 15.000 Din

Velika goljufija z ček. nakaznicami

Maribor, 3. februarja.

V Mariboru je prišla na dan velika goljufija s čekovnimi nakaznicami, pri kateri je oškodovana poštna uprava za 15.000 Din. Goljufijo je izvršil 35 letni agronom iz Celja Beno Alter, ki so ga že aretirali pretekli petek v Ptuj, ter ga danes po zaslišanju in priznanju dejanja izročili okrožnemu sodišču.

Tri nakaznice po 5000 Din

Meseca decembra so bile na mariborski pošti prezentirane v izplačilo tri čekovne nakaznice, naslovljene iz Sušaka. Vsaka se je glasila na 5000 dinarjev. Ker so bile nakaznice opremljene z vsemi potrebnimi žigi ter podpis in izstavljene popolnoma v redu, jih je poštna uprava izplačala. Pri mesečnem obračunu pa je prišlo na dan, da na poštne uradu, od koder so nakaznice izvirale, nimajo pojma o vplačilu teh vsot. Takoj so na mariborski pošti ugotovili, da so bile nakaznice silno spretno ponarejene in da je pošta nasleda prevečjemu goljufu. Ker so pa že iz prakse vedeli, da človek, ki se mu je prvič dejanje tako dobro posrečilo, ne bo miroval in da bo poskušal svojo srečo vnovič, so mu naslavili spretno past.

Pticek se je ujel

Na vse pošte je bilo poslano opozorilo in povsod so željno pričakovali, da pride zopet neznan goljuf s svojimi čeki. Pretekli petek se je

pojaval na pošti v Ptuj. Prezentiral je zopet tri čekovne nakaznice, vsako na 5000 Din. Skupaj je hotel dvigniti 12.000 dinarjev. Na ptujski pošti so ga prijeli. Bil je to moški elegantne zunanosti, lepega in inteligentnega nastopa in sigurnega vedenja. Bil je zelo ogorčen, ker ga je policija aretirala ter je ohlo zahteval zadoščenja. Ni pa mu vse nič pomagalo. Pod močno stražo so ga pripeljali v Maribor, kjer ga je že čakal višji svetnik z ljubljanske poštne direkcije g. Suhač. Na kriminalnem oddelku mariborske policije je začel vodja oddelka g. Cajnko z zasliševanjem, ki je trajalo vso soboto, nedeljo in še danes dopoldne. Naposled se je krivec omečil ter prišel na dan s priznanjem.

Kdo je slepar?

Kljub njegovemu priznanju policija še sedaj čisto zagotovo ne ve, kdo je prav za prav storilec. Navedel je, da je 35 letni ekonom Beno Alter, pri njem pa so našli izkaznice, glaseče se na Benedičiča in dr. Valterja Schmidta. Eno od teh treh imen bo pravilno, katero, bo pa pokazala nadaljna preiskava. Mož zatrjuje, da je vse te goljufije izvršil popolnoma sam, toda na pošti mu ne verjamejo. Promet s čekovnimi nakaznicami se namreč vrši po zelo strogih predpisih in je popolnoma izključeno, da bi bil spravil še tako spreten goljuf te nakaznice v cirkulacijo na pošti, če mu ne bi bil pri tem pomagal nekdo, ki je sam pri pošti zaposlen. Oblasti imajo že neke sledi, ki jih zasledujejo.

Lastnega očeta ubil z motiko

Mati priča zločina. — »Tonek, Tonek, pamet nučaj. — Krivo pričevanje matere sinu v prid.

Maribor, 4. febr.

Pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je obravnavala danes dopoldne žalostna zadeva. Na zatojni klopi je sedel jedva 21 letni vinskičar sin Anton Perger iz Kuršincev, obtožen, da je umoril lastnega očeta. Obtožnica opisuje dejanje:

Dne 1. decembra je prišel na orožniško postajo k Mali Nedelji Anton Perger ter povedal, da je v silobranu udaril svojega očeta z motiko po glavi ter ga težko poškodoval. Pripovedoval je, da sta prišla oba z očetom popoldne domov od dela v vinogradu in je bil oče pijan. V pijanosti je navalil najprej na njega, ko pa ga je hotela mati braniti, je pograbil za dolg nož na mizi ter navalil na mater. Sin se je poganjal za mater, oče je planil natož nožem nani, naker je pobegnil v hlev. Ko je oče Jožef videl, da je sin ušel, je ponovno napadel svojo ženo. Dohitel jo je na hišnem pragu, ko pa jo je hotel zabosti z nožem, je zdrsnil in padel. Se na hlev ležeč je ženo ponovno zgrabil za krilo. Ker je sin mislil, da bo oče mater v resnici zaklal, je skočil h kupu drv, kjer je bila priložena motika, jo zagrabil ter udaril očeta dvakrat z uspehom orodja po glavi.

Orožniška patrulja je odšla s storilcem v kuršince. Našla je Jožefa Pergerja v nezavesiti ležati v sobi na postelji. Skozi razbito lobanjo so mu gledali možgani. Orožniki so ukazali, da se mora ranjenec takoj prepeljati v bolnišnico, a še predno

so ga naložili na voz, je že umrl. Sodna izvedenca sta ugotovila, da je dobil pokojnik dva silna udara po glavi. Eden ga je zadel na senec, drugi mu je pa prebil lobanjo na liličku. Orožniki so izpovedbam mladega Antona Pergerja verjeli le napol. Pozvedovali so dalje pri sosedih ter doznali čudne stvari. Pokojni Jožef Perger je bil dober človek, ki je zelo skrbel za družino. Žena pa še ni razumela z njim, ker je bila čisto zaljubljena v svojega sina Antona ter je zaradi tega bil v hiši pogosto prepir. Sin je bil očetu sovražan in znan okrog kot nasilnež. Na podlagi teh poizvedb je bil Anton Perger ponovno zaslišan, pa je tedaj svoj zagovor znatno izpremenil. Bil je aretiran. Sodišče je zaslišalo tudi njegovo mater, ki je izpovedala tako, kakor sin. Javilo se se pa priče, ki so dogodek od daleč opazovale. Te so povedale, da se je nahajala Marija Perger v času, ko je sin ubil očeta, na paši z živino in ni mogla biti v hiši, kjer bi jo bil njen oče ogrožal z nožem. Baš se je vrnila s paše, ko je sin udaril z motiko po očetu ter mu od hleva klical: »Toneček, Toneček, pamet nučaj!« Neka priča je tudi točno videla, da se je oče podal pred sinom v beg, ko je ta navalil nani z motiko ter je skušal uiti v hišo. Na pragu pa so ga usodni udarci dosegli. Vse te okolnosti dokazujejo, da zagovor Antona Pergerja in pričevanje njegove matere Marije ne drži in da se sin ni nahajal v samobrambi, ko je dvignil motiko na svojega lastnega očeta.

V času našega poročila razprava še traja ter bomo sodbu objavili v prihodnji številki.

Proračunska seja ptujske občine

Proračunska seja ptujske občine. V četrtek, 30. januarja t. l. je ptujski mestni svet imel svojo redno sejo. Na dnevnem redu je bil proračun za leto 1936-37. Seji je prisostvoval kot zastopnik banske uprave ptujski okrajni glavar dr. Vidic.

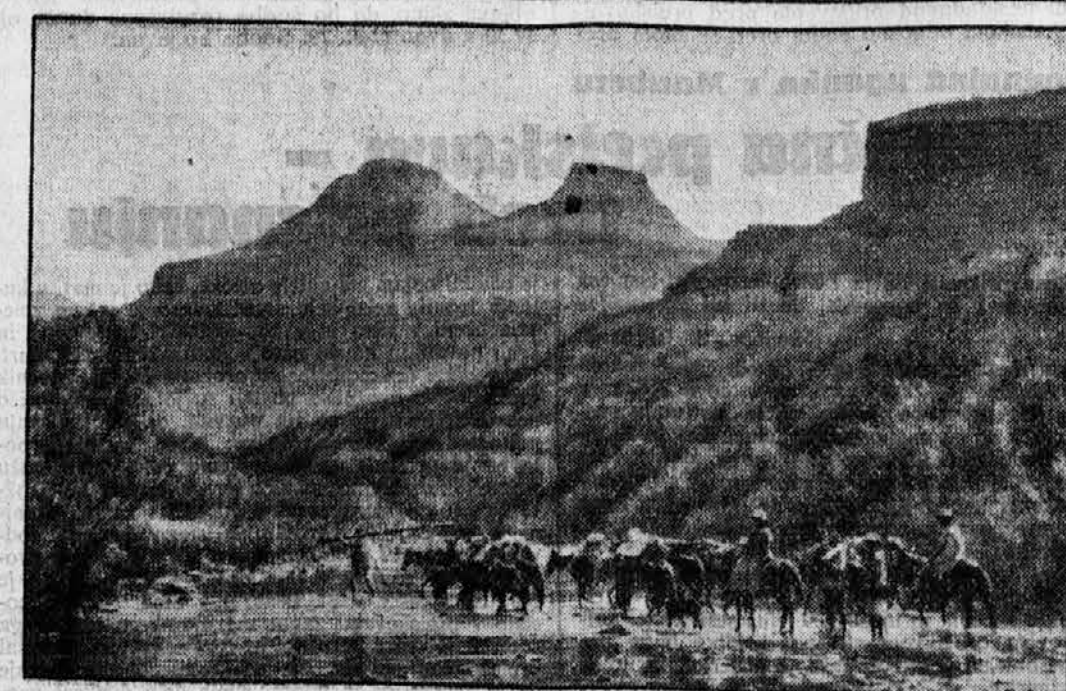
Sejo je otvoril predsednik občine dr. Remec, ki je v svojem poročilu med drugim omenil, da je interveniral pri banski upravi v Ljubljani radi vzdrževanja gimnazijskega poslopja, ki ga naj prevzame banovina, kakor to zahteva zakon o srednjih šolah. Dalje naj se izpopolni stavež profesorjev na gimnaziji. Povedal je tudi, da je stvar glede prepustitve cerkve bivšega dominikanskega samostana za obratikalnice toliko napredovala, da so že pričeli z adaptacijami prostorov; za začetek misli podjetnik obratovati s 32 tkalnimi stroji. Končno je sporočil, da je občina v stvari pobiranja zvišane uvoznine na blago ponovno zaprosila finančno ministrstvo, da zvišanje odobri, ker bi se višek na uvoznini uporabil za zaposlitev brezposelnih. — Po predsednikovem poročilu je sledilo poročilo upravnega odseka o proračunu za leto 1936-37. Proračun za leto 1936-37 predvideva 2.218.470 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Ta proračun je manjši od proračuna tekočega leta za 191.911 Din. Redno kritje proračuna znaša 621.610 Din, tako, da je čisti primanjkljaj 1.596.860 Din, ki se bo kril z različnimi davčninami, trošarinami in takсами. Kljub splošnemu znižanju je primanjkljaj le za 116.619 Din manjši od onega za leto 1935-36. Vzrok temu je stalno padanje rednih dohodkov, zlasti pri najemninah mestnih hiš. Čisti primanjkljaj se bo kril v glavnem s sledečimi dajatvami: z odkupnino za osebno delo, s stojnino, tržnino, plovino, tehtnino, meroizkusno pristojbino, z davkom na vozila (pri mtornih vozilih bo ta davek za novo kupljena motorna vozila vsako leto za 10% manjši, tako da bodo ista po desetih letih prosta občinskih dajatev; s tem se bo vsaj deloma ugodila želja avtomobilistov, za ukinitve občinske dajatev), z občinskimi takсами, z donosom uvoznine na blago (finančni efekt le uvoznine bo najbrž za ca 80.000 Din manjši, nego je bilo predvideno, ker finančno ministrstvo za sedaj še ni odobrilo zvišanja te uvoznine); končno še s trošarino na alkoholne pijače, živino in meso. Ostanek, ki bo še od čistega primanjkljaja novega proračuna ostal nepokrit, se bo kril s 50% dokladami na direktne državne davke. — Proračun ptujske občine je, kakor je razvidno, razmeroma zelo skromen in je verna

slika slabih gospodarskih razmer. Pri njegovem sestavljanju je bilo glavno načelo štednja.

Ob priliki debate, ki se je razvila v občinskem svetu radi sprejetja proračuna, je obč. odbornik prim. dr. Kuhar ponovno poudaril nujno potrebo razširitve ptujske bolnišnice. Pri debati o zmanjšanju brezposelnosti se je videlo, da nekateri odborniki problem brezposelnosti napačno razumejo in vidijo njegovo rešitev v že znanem predlogu delavskih bataljonov. Proračun je bil nazadnje sprejet z vsemi glasovi razen glasa odbornika Korena, ki zastopa lukajšnje delavstvo.

London brez mesa

Iz Londona. V ogromnem klavniškem podjetju v Smitsfieldu je izbruhnila stavka. Skoro ves London dobiva meso od tega podjetja.

Karavana v severni Abesiniji.

Torej kaj, sneg ali pomlad

Ljubljana, 4. februarja.

Vremenski prerok nas je zopet malo potegnil za nos. Ze smo mislili, kako bomo zapustili prav v kratkem to dolgočasno Ljubljano in se s smučkami na ramah podali kar na bližnjo Sv. Katarino. V noči od pretekle nedelje na ponedeljek,

so dejali, bo začelo snežiti. To poročilo je bilo tako prepričljivo, da si ne bi upal pač nihče dvomiti o tem, da morda le ne bo še snega, kaj šele, da bi mesto tega padal dež, o katerem letos ne moremo reči, da nam prizanaša. Dunajska napoved, ta je dobra, pravijo. No in kaj se je danes zgodilo. Še ta nam je odpovedala. Dež pada kar naprej, in ne pomisli niti na tiste, ki bi se radi smučali, niti na one, ki bi mesto dežja imeli rajše že kar pomlad in toplo sonce, ko se jim vso zimo niti ni izplačalo zakuriti peč... Vode danes naraščajo, jutri zopet vpadajo, kakor da na vsak način hočejo pokazati, da imajo tudi one svojo moč, ki jim je pač do danes ni nihče upal odrekati. — Nekateri pa so si vtepli v glavo, da mora priti v kratkem času celo do potresa in si že kličejo v spomin one dni iz leta 1895, ko je bil v Ljubljani skoro vsak vogal podprt, morda bolj kakor je dandanes ob večernih in nočnih urah, ko se nekaterim kar noče spati. Morda imajo tisti, ki napovedujejo potres, res prav, ali pa se tudi ti motijo ravno tako ali še bolj, kakor vsekakor točnejša vremenska napoved. So pa nekateri še bolj odločni, in ti hočejo na vsak način spremembe, pa naj bo taka ali drugačna. Tako so nestrpni, da mislijo, da ne more več ostati pri tem, kakor je danes, pa aj že pride sneg ali potres ali pa že kar rožnata pomlad. Kdo bo imel prav, bomo morali gotovo še nekaj časa ugibati. Za sedaj je še najboljša tolažba potrpljenje...

Prva akcija Pofovcov

Belgrad, 4. februarja. m. Včeraj dopoldne je Narodna skupščina zopet začela z rednim delom. Enotedenski presledek v delu Narodne skupščine, ki je bil odrejen največ radi nemirov, ki jih je povzročevala opozicija s svojo obstrukcijo, ni prinesel včeraj nobenega izboljšanja. Čim je predsednik skupščine Stevan Cirič ob 10.45 otvoril Narodno skupščino, so opozicionalci, njim na čelu pofovc, člani Jevtičevega parlamentarnega kluba in s krepko pomočjo gostobesednega Voje Laziča ter nekaj nad vse priljubljenih in obče spoštovanih slovenskih narodnih zastopnikov nadaljevali z obstrukcijo, za katero so se pripravili temeljito ter so pri njej uporabljali poleg svojih nekultiviranih glasovnih organov tudi posebne lopatice iz lepenke in deščic, s katerimi so tolkli po skupščinskih klopetih.

V hrupu in nemiru je predsednik Stevan Cirič otvoril Narodno skupščino, vendar se njegove besede med huronskim vpitjem, cepetanjem in razbijanjem agilnih pofovcov niso čule, enako se ni čulo tudi poročilo, odnosno zapisnik zadnjega zasedanja Narodne skupščine. K zapisniku je po svoji stari navadi prvi dajal pripombe Voja Lazič. Njegove pripombe pa je skupščinska večina odbila. Nemir in hrup trajata še vedno dalje, tudi v času, ko govori opozicijski poslanec dr. Došen in utemeljuje nujnost svoje interpelacije, s katero je skupščini predložil predlog zakona o ugotovitvi čistega katasterskega dohodka. Četudi je Došen opozicionalec, mu razgreti tovariši niso dali govoriti, temveč so ropotali neodjenljivo naprej, znak, da so trdno odločeni svojo obstrukcijo še nadaljevati. V takem vzdušju je bil predsednik skupščine prisiljen sejo prekiniti. Po ponovni otvoritvi skupščine je poslanec Došen še nadalje utemeljeval nujnost svoje interpelacije, a za njim je stopil na govorniško tribuno finančni minister Dušan Letica, ki je pa to nujnost v imenu vlade odklonil. Skupščinska večina je z glasovanjem potrdila zahtevo vlade. Nato so se vrstile še druge interpelacije, vse skladne z načrti obstrukcionistov. Popoldne se je seja Narodne skupščine končala in se bo nadaljevala danes ter bo tej seji

po sporazumu med vsemi predstavniki vseh poslanskih klubov v Narodni skupščini predsedovati podpredsednik Narodne skupščine Franjo Markič.

Oton Habsburški

Pohorci na toplem jugu

Split, 4. februarja. Včeraj dopoldne so imeli pohorci v dvorani nekega kinematografa svojo skupščino, katere so se udeležili njihovi preizkušeni vodja, veliki Grgur Andjelinič, izvedenec za administrativne posle JNS Albert Kramer in po duhu in telesu sorodna družica senatorjev in poslancev Jova Banjanina, Petra Zeca, Vase Jovanovića, Ignjata Stefanovića, Svetislava Popovića, dr. Ive Juriša, Ivana Majstrovica, Uroša Deslice in dona Frane Ivančevića. Skupščino je otvoril Grgur Andjelinič, ki je izlil na glave prisotnih ploho domoljubnih fraz in jadicovanj o težavah, s katerimi se bori njegova grupa, ki so pa že vse poznane iz besednika, ki so nas z njimi ti prvoborniki jugoslovenskega edinstva obsipavali že 17 let. Kljub svoji majhni vojski je Grgur Andjelinič prevzel ponos, da more stati v tako bridkih časih na čelu čredice sivih sokolov. Za njim je nastopil kot glavni govornik senator Jovo Banjanin, ki je potočil debele solze nad nezve-

stimi tovariši, ki so v zadnjih dneh zapustili gnezdo teh sivih sokolov. Svojo žalost in obup pa je povdaril v tistih delih svojega govora, v katerih je s srdom obravnaval razdiralno delo današnje vlade, stranke JRZ in združene opozicije.

Najzanimivejši del te konference je bil govor slovenskega generala te skupine dr. Alberta Kramerja, ki se je v trenutku zopet ves razživel in se raznežil za svojo nrtvoudno JNS, čemur se pa seveda ni čuditi, ker je Kramer še vedno njen papirnati generalni tajnik. Z vso silo svojega plemenitega jugoslovenskega glasovnega organa je dr. Kramer vesoljni skupščini jugoslovenskega bratstva zatrobental: »JNS vstani!«

Morda se mu je v tem trenutku zazdelo, da je postal Napoleon...

Ganljiva skupščina se je končala v popolnem redu in miju.

od teh naslovov izplačan v gotovini in sicer znesek Kč 21.000, to je skoro Din 40.000. Stroški koncerta so znašali Kč 29.225, dohodek za prodaje vstopnice je znašal 16.830 Kč; ostali dohodki izvirajo iz velikodušnih daril raznih odličnih osebnosti, katere je z vso požrtvovalnostjo nabrala za harmonikarje praška čsl.-jugoslov. liga.

Razen tega so vsi udeleženci ekskurzije to je 29 sodelujočih in 17 odraslih spremljevalcev, uživali v Pragi po zaslugi iste lige razne ugodnosti, zlasti ves čas bivanja v Pragi brezplačno slano vanje in hrano; bili so tudi deležni največjega možnega popusta na čsl. železnicih ter so imeli na razpolago tudi brezplačen autocar za ogledovanje Prage.

Iz tega sledi, da je češkoslovaško-jugoslovenska liga v Pragi pri tej priliki pokazala nenavadno požrtvovalnost in vsestransko pozornost do svojih gostov.

Ljubljana, dne 1. febr. 1936.

Izvršilni odbor jugoslov.-češkoslov. lige za Dravsko banovino.

Banovinski svet sklican

Banski svet dravske banovine se sestane na svojem sedmo redno zasedanje dne 17. februarja 1936 ob 10 dopoldne v Ljubljani.

Predmet zasedanja bo:

1. Obravnavanje predloga banovinskega proračuna za leto 1936-37 s pripadajočim pravilnikom in uredbami v smislu čl. 11 cit. pravilnika;

2. sklepanje o noveli k uredbi o občinskih uslužbenih z dne 12. marca 1934, II. No. 5040-2 (Službeni list št. 184-22 iz leta 1934);

3. sklepanje o uredbi, s katero se izpreminja in dopolnjuje uredba z dne 5. septembra 1933, II. No. 19204-13 (Službeni list št. 470-73 iz leta 1933) o sestavi kandidatnih list, o sestavi in poslovanju volilnih odborov in o glasovnem postopku pri volitvah občinskih odborov v dravski banovini

Ljubljana danes

Koledar

Torek, 4. februarja, Andrej.
Sreda, 5. februarja, Agata.

Diplomirani so bili včeraj na juridični fakulteti ljubljanske univerze sledeči gospodje: Sedej Maks iz Siške, Macarol Viktor iz Ljubljane, Lupinc Karel iz Celja in Tribnik Drago iz Maribora. Cestitamo!

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI.

Drama. — Začetek ob 20.

Torek, 4. februarja: Pesem s ceste. Gostovanje v Celju. Izven.
Sreda, 5. februarja: Dies Irae. Red C.
Četrtek, 6. februarja: Moliere. Red Četrtek.

Opera. — Začetek ob 20.

Torek, 4. februarja: Zaprti.
Sreda, 5. februarja: Prešmentani grad. Red Sreda.
Četrtek, 6. februarja: Ples v Savoju. Red A.

Nova ruska opera »Lady Macbeth«, ki jo je napisal mladi ruski skladatelj, nastopa svojo znamenito pot po Evropi. Novembra je bila njena prva izvedba v Bratislavi, sinoci je bila premijera v Zürichu, sprejele so jo razne velike opere v Nemčiji, na Češkoslovaškem in drugod. Ko je bila premijera v Bratislavi, so prinesli oceno skoro vsi dunajski časopisi in znani kritik Pavel Stefan pravi, da je »Lady Macbeth« tako močno delo, s tako genialno glasbo, da bo najbrže pomenilo v zgodovini opere novo etapo. Premijo v Ljubljani pripravljata ravnatelj Polić in profesor Škrat.

V oratorijski suiti Religiofonija, ki jo je napisal Josip Slavenski, nastopajo posamezne veroljupci v redu, kakor se pojavljajo v zgodovini človeštva. Prvi stavek nam slika pogane, drugi Zide, tretji Budiste, četrta Kristijane, peti Mohamedance, šesti stavek je posvečen glasbi, sedmi pa je slavo-spev delu in življenju. Skoro 20 let je delal skladatelj na tem delu ter posebno radi jezika preštudiral največje dela, ki se nanašajo na ta veroljupcevanja. Religiofonija je tako izredno zanimivo delo, da zasluži samo ta del koncerta naše največje zanimanje. Koncert bo v petek, dne 7. t. m. ob 20 pod vodstvom ravnatelja Polića v opernem gledališču. Sedeži se dobe v knjižarni Glasbene Matice.

„Jutro“ in grmade

Oni dan je glasilo edinih Jugoslovenov na svetu prineslo nekaj ponatis iz belgrajske »Javnosti«, ki jo izdaja znani uradni jugoslovski literat g. Niko Bartulović. »Javnost« najde veliko dopadenje tudi v »Jutrovi« kulturni rubriki; njenega urednika g. Borka šteje menda celo med svoje sotrudnike. Glede slovenske politične in druge publicistike uganja »Javnost« podobne kanibalski žurnalizem kakor ga na drugih slovenskih področjih njena balkanska posestrima »Politika«. Tako »Javnost« ni zamudila, da ne bi dostojno predstavila našega lista in njegovih radikalno-milijonarskih fondov. Tisto predstavljajo je bilo tako gorostasno in tako srbsko-častniškarsko, da si ga ni upalo ponatisniti niti »Jutro«, čeprav je bilo iz tistega pisanja jasno, odkod ta informacija v srbsko »Javnost« prihaja. Zadnjič pa je po vesti »Jutra« »Javnost« prinesla nekako svetovnonazivno statistiko jugoslovanske tiska, po »Duhovnem Životu«. Na koncu tega ponatisa prinaša »Jutro« fantazijo o grmadah, katere da bi radi tak in taki ljudje spet zažgali in na njih imeli »Misel svobodno« ter njene papirnatne pojave. Razumljivo, da ima »Jutro« strah pred grmadami. Grmade so v sanjah preganjale vse inkvizitorje. Mi, ki nam pamei se ni orientalsko kratka in ki nam ne gre za »pomirjevanje naroda« v smislu lepih orientalskih metod, vemo, da je bila v zadnjih petnajstih letih in v svobodni državi grmada usojena samo eni misli in enemu človeku. Ivanu Cankarju in njegovi misli ter besedi o slovenski domovini. Zanj so Oorientalci pred dvema leti veliki po šolah kuriti grmado, tega dejstva ne zbrisše s sveta nobeno spreobrnjenje. Morda bo »Jutro« po svojih kulturnih zvezah poskrbelo, da bo srbska »Javnost« in javnost zvedela tudi o tem kulturnem terorju kameleonske slave. Ne?

Drobne iz Cerknice

Novi dnevnik »Slovenski dom« se je številnim bralkam in bralcem priljubil. V kolportazi so po navadi vse številke prodane. Nekateri so se pa odločili, da ga bodo raje naročili, ker pride pač ceneje.

Kot gotovo dejstvo smemo poročati, da pride v kratkem v Cerknico še en zdravnik. Prav in potrebno je to. Saj je ljudski zdravnik povsod dobrodošel. Ne bo sicer služil dnevno po 1000 Din, kot pravijo, da je bilo včasih v navadi, toda dovolj dela in jela bo lahko imel.

Tudi Stajerci menda čutijo krizo. Sicer ne bi prišli ponujati vina tako daleč. Prodali so vsega. Gostilničarjem seveda to ni po volji, ljudje pa le pridejo na ta način do dobre in ceneje kapljice.

Divjih rac je v jezeru dovolj. Vračajo se z juga, letos bolj zgodaj kakor po navadi. Lovci imajo dobro in po ceni pečenko na mizi. Zlasti kadar prilete race v celih jatah, takrat tudi slab lovec ne more zgrešiti.

Knjižnica Prosvetnega društva ima letos veliko obiskovalcev. Prav je tako. Odprta je vsako nedeljo od 13 do 14.

Gospod pismonoša, poljubite me. Zenin mi v pisnu pošilja tisoč poljubov.

Drobiž iz domovine

Ogorčeni meščani

Iz Petrovgrada: V soboto so orožniki iz neke vasi v bližini Petrovgrada privedli v mesto v zapor nekega elegantno oblečenega mladeniča, ki so ga bili zalotili na vasi pri tatinskem poslu. Ko so orožniki pripeljali mladeniča do mostu v Petrovgradu, se je okrog orožnikov zbrala velika množica ljudi, ki je mislila, da je aretirani mladenič tisti, ki je svoječasno ubil znanega tamkajšnjega industrijalca Ambroziia. Masa ljudi je hotela prisilniti aretiranca in ga hotela na vsak način linčati. Orožniki so se s težavo preprečili, da množica svojega srda ni mogla položiti nad aretiranim mladeničem.

Proslava sv. Neže

Včeraj so se vršile v Dubrovniku tradicionalne svečanosti ob prazniku sv. Blaža, pokrovitelja Dubrovnika. Na predvečer je bilo vse mesto svečano razsvetljeno, popoldne pa se je vršil svečan sprevod po mestu. Iz trdnjav, ki se dvigajo nad mestom, pa so oddali 21 topovskih strelav v pozdrav. Za tem se je vršila velika cerkvena svečanost v cerkvi sv. Blaža, ki jo je odpravil dubrovniški škof dr. Carevič. Hrupne svečanosti so se nadaljevale tudi zvečer in se bodo zaključile šele danes. V nasproju z drugimi leti je letos prisostvovalo tem svečanostim zelo malo tujcev.

V ureli katran je padel

Včeraj se je v Zagrebu zgodila strašna nesreča. Na dvorišču univerze so delavci popravljali neko malo barako. Enemu od delavcev, ki je popravljal streho, je zdrsnilo in mož se je skotalil s strehe naravnost v kotel, kjer se je nahajal vreli katran. Nesrečni delavec je dobil težke opekline. Z reševalnim avtom so ga prepeljali v bolnišnico.

Nemške svečanosti

V soboto so priredili novosadski Nemci tretjo svečanost za proslavo nemške narodne nose, in sicer v domu Kulturbunda. Svečanosti so prisostvovali med drugimi poljedelski minister Svetozar Stanković, zastopnik bana, zastopnik nemškega poslanstva in narodni poslanci nemške narodnosti. Prireditve je bila revija nemških narodnih noš, pri kateri je sodelovalo preko 350 kostimov.

Tla so se udrla

V splitskem narodnem gledališču so pred dnevi hrvatska društva priredila hrvatski narodni ples. Ob tej priliki se je nenadno udrl pod narodnega gledališča, vendar ni bilo ob tej priliki nesreče. Na mesto samo je te dni prispela komisija, ki je

Olimpijski ABC

Par dni nas še loči od IV. olimpijskih iger v Garmisch-Partenkirchenu. »Slovenski dom« bo seveda o teh iger, na katere gleda ves športni svet s tolikim zanimanjem, izčrpano poročal. Za uvod in v boljše razumevanje teh iger bomo naše čitatelje opozorili na abe posameznih panog, v katerih se bo teknovalo v Ga-Pa.

Zimsko-sportne tekme se delijo v smučarske tekme, drsanje in vožnjo z bobom.

Tek na 50 km je »maratonski tek« v smučarskem teku. Proga vodi običajno valed velikega napora, ki ga morajo tekmovalci obvladati kar najbolj mogoče po ravni progi. Na progi so za vsak slučaj postavljene tudi okrepčevalnice.

Start v tej disciplini bo 15. febr. ob 8.

Vojaški patrolni tek. Proga je dolga 25 km. Vsaka obstoji iz enega oficirja in 3 vojakov, ki so oboroženi s karabinom. Vse moštvo mora iti istočasno skozi cilj. Na progi je poizkusno streljanje, pri katerem strelja patrola s 15 patroni na daljavo 150 m v tri različne balone.

Start 14. febr. ob 8.30.

Tek na 18 km. Vsak tekač starta posamezno, in sicer v presledku 30 sekund. Vrstni red je izžreban. Zmagovalec je oni, ki doseže najboljši čas. V teku na 18 km pa startajo dve skupini; prva je ona, ki teknuje samo v teku, druga pa ona, ki teknuje poleg teka še v kombinaciji, to je v skokih na mali olimpijski skakalnici.

Start bo 12. febr. ob 14. Start in cilj je olimpijski stadion, seveda, če ne bo treba iti zaradi vremena višje.

Štafetni tek 4 × 10 km. Vsaka država postavi po eno moštvo, ki ima štiri tekače. V tej panogi torej ne starta posameznik, ampak zastopniki posameznih narodov skupno. To je edini primer v smučarskih tekmovaljih, kjer je start skupen, ne pa posamezen. Zmagovalna je ona štafeta, pri kateri pride tekmovalci, ki teče zadnjo predajo prvi na cilj.

Start je 10. febr. ob 9. Start in cilj bo v olimpijskem stadionu.

Tekmovalju v smuku se izvede na strmih pobočjih, ki imajo višinsko okoli 1000 m. Proga sama je pa zaznamovana z zastavicami in vrati, skozi katere morajo voziti vsi tekmovalci. Čas, ki ga bo potreboval vsak posameznik, se bo meril elektronično do petine sekunde natančno. Ocenjo, ki jo bo dobil posameznik pri smuku, bo odločevala tudi za placement v alpski kombinaciji.

Start bo 7. febr. ob 11. Proga bo vodila od Kreuzeck-sedla v dolino. Višinska razlika proge znaša 800 m.

Slalom. Slalom je zelo sličen smuku; razlika je le v tem, da je proga pri slalomu še točnejše določena kot pri smuku. Proga vodi skozi 25 vrata in predstavlja z vsemi zaprekami za tekmovalca precejšen napor in sijano tehnično izvežbanost. Zmagovalec je najhitrejši; čas se pa preračuna v točke. Za eventualne napake se prišteje njegovega času še časovni dodatek.

Zmagovalec v kombinaciji teh dveh tekov — alpska kombinacija — je oni, ki doseže največ točk.

Skoki. Skoki, ki se ocenjujejo posamezno, se bodo vršili na veliki olimpijski skakalnici. V tej disciplini imajo tekmovalci dolge in težke smuči, ki imajo tri žlebove. Skok se meri od podnožja mosta pa do mesta, kjer se smučka z zadnjim koncem dotakne tal. Tu se ne ocenjuje samo dolžina skoka, ampak izvedba. Dolžina skoka je odvisna od skakalnice; na tej olimpijski skakalnici se bodo gibali med 80—90 m. Skoki v kombinaciji se bodo vršili na manjši olimpijski skakalnici.

Odločitev za skoke v kombinaciji bo padla 13. febr. ob 11, za skoke kot posebno disciplino pa 16. febr. ob 11.

Hokej na ledu. Vsako moštvo ima pet igralcev in golmana, trije igralci so pa vedno v rezervi. Princip igre je isti kot pri nogometu. Igra se 8 krat po 15 minut.

preiskovala vzroke, zakaj se je pod vdrl v globino 15 cm. Zdi se, da je popustil nasip pod betonskim podom radi velikega pritiska mnogostevilnih udeležencev svečanosti, vrhu tega pa pod ni iz armiranega betona, temveč povsem navaden. Prav tako in iz istega razloga je počil tudi eden od stebrov v predvorju gledališča.

Brezposelni v Abesinijo

S parnikom »Palatinom« je odpotovalo iz Splita 5 italijanskih optantov, ki so se bili že prej javili kot dobrovoljci za italijansko vojsko v Abesiniji. Vseh teh pet dobrovoljcev so bili delavci, ki so bili ves zadnji čas brezposelni.

Jegulje za Nemčijo

V splitsko luko je prispel iz Grčije velik motorni jambornik, na katerem so bile natovorene žive jegulje. Te ribe so z vagoni odposlali v Nemčijo. V ta namen so uporabili posebne vozove, ki so za take namene posebej napravljeni.

Nova bolnišnica v Biogradu

V nedeljo so v Biogradu na moru svečano odprli novo bolnišnico. Bolnišnica se naziva »Bolnica kralja Aleksandra Zedinitelja«. Notranjščina bolnišnice je urejena povsem moderno. Ima 70 postelj, katerih število morejo v slučaju potrebe še povečati. Ima tri oddelke za moške, ženske in otroke. Opremljena je z vsem komfortom in kar je najvažnejše, opremljena tudi z najmodernejšimi medicinskimi aparati. S tem so končno po dolgih letih rešili tako pereče vprašanje severnih dalmatinskih pokrajin, odkoder so morali ljudje doslej hoditi iskati zdravja v italijansko bolnišnico v Zadru.

Eksplodizija granate v Vršču

Včeraj se je v Vršču zgodila strašna nesreča, ki jo je povzročila eksplozija granate. Neki mlad Rus je prinesel v trgovino Karla Majerja granato prav v času, ko je dosežanja lastnica trgovine Adela Majer izročala ves inventar novemu lastniku trgovine Josipu Valu. Nekako ob 10 popoldne je prišel v trgovino mladi Rus, znanec novega lastnika trgovine, ki je prinesel s seboj granato, jo nato dal v prmož in začel piliti. Nenadno pa je granata eksplodirala. Eksplozija je razrušila vrata in okna trgovine, mladega Rusa pa na mestu razmesarila. Mrtev je ostal na mestu novi lastnik trgovine, s smrtjo pa se bori prejšnja lastnica.

Umetno drsanje. V tej panogi imamo tri skupine: drsanje za moške, za ženske in drsanje v dvojicah. Pri drsanju posameznikov ločimo pa obvezno in prosto drsanje; pri drsanju v dvojicah je samo prosto drsanje. Vsak lik se izvede trikrat in se ocenjuje po izvedbi, držji in stilu.

Prvenstvo se vrši od 9. do 15. februarja.

Hitrostno drsanje. Tekalci imajo dolge, ozke drsalke. Proga znaša 400 m. Teknuje se na progi 500 m, 1500 m, 5000 m in 10.000 m.

Prvenstvo bo 11., 12., 13. in 14. februarja.

Vožnja z bobom. Za to tekmovalje je zgrajena posebna proga z ostrimi ovinkli, ki so sezidani iz ledenih opek. V Garmischu bodo tekmovali v dvojicah in četvorkah. Proga je treba prevoziti 4-krat; dvakrat v dveh dneh. Najkrajši skupen čas vseh štirih voženj pa določi zmagovalca.

Dnev a, ko se bo tekmovalje vršilo, sta 8. in 11. febr. obakrat ob 14.

Ruski lahkoatletski rekordi

Z novim letom so popravili Sovjeti rekordno listo, ki se glasi:

60 m Kornienko (1929) 6,8 sek.
10 m Gobuskin (1935) 10,6.
200 m Ljulko (1935) 21,8.
300 m Ljulko (1935) 35 sek.
400 Ljulko (1934) 48,6.
800 m Deniskow (1935) 1:56,4.
1000 m (1934) Deniskow 2:32,8.
1500 m Snamenski (1935) 3:59,9.
3000 m Snamenski (1935) 8:37,1.
5000 m Snamenski (1935) 14:51,2.
10.000 m Snamenski (1934) 31: 53,8.
110 m zapreke Besvakow (1935) 15,4.
210 m zapreke Besvakow (1934) 26, 5.
400 m zapreke Mitjanin (1934) 57,8.
4×100 m Moskva (1934) 42,3.
4×400 m Rdeča armada (1935) 3:26,3.
Svedska štafeta (400×300×200×100 m) Dinamo (1934) 2:01,1.
Olimpijska štafeta (800, 400, 200, 100 m) Dinamo (1934) 3:19,5.
Skok v daljavo: Ljulko (1934) 7,24.
Skok v višino: Rutler (1935) 1,90 m.
Skok s palico: Najewski (1935) 4,18 m.
Trokok: Danilenko (1935) 14,30 m.
Disk: Ljachov (1935) 47,07 m.
Kopje: Reschetnikov (1925) 63,04 m.
Kladivo: Ljachov: (1935) 48,71 m.
Krogla: Ljachov (1935) 15,205 m.
Krogla obojerna: Ljachov (1935) 26,06 m.

Oče olimpijske misli, baron Pierre de Coubertin je predlagan za mirovno Nobelovo nagrado kot edini kandidat.

Celje

Krize ni. V soboto zvečer je bil v vseh prostorih Narodnega doma vsakoletni običajni obilniški ples, 18. po številu. Organizacija sijajna, vse je funkcioniralo kakor po notah, obisk naravnost rekordno, razpoloženje med občinstvom prvovrstno. Pravijo, da takega navala že dolgo ni bilo na nobeni podobni prreditvi v Celju. Vsega je zmanjkalo, še celo črne kave. Pohvaliti moramo posebno aranžma in pa ženske toalete, ki so bile v veliki večini zelo dostojne. Prav vsi smo prišli na svoj račun. Če človek malo opazuje letos v Celju predpusno rajanje, mora priti do zaključka, da krize ni, ali pa hočemo v nekaj uricah zabave nanjo pozabiti.

Danes gledališče. Nocoj, v torek, gostuje v celjskem mestnem gledališču ljubljanska drama s Schurekovo igro z godbo in petjem »Pesem s ceste«.

Vombergerjeva »Voda« na celjskem odru. V nedeljo, dne 9. februarja bodo vpriporili člani Jugoslav. strok. zveze na odru Ljudske posejilnice Vombergerjevo kmečko komedijo »Voda«. Začetek ob 4 popoldne.

Podpore revnim akademikom. Društvo jugoslovanskih akademikov v Celju razpisuje iz dohodkov svoje prve javne prireditve podpore revnim akademikom v Celju in okolici neglede na društveno pripadnost. Prošnje je oddati društvu do 20. februarja t. l. in priložiti ubožno izpričevalo.

Zakaj prav v postu? Letošnji predpust je na raznih prireditvah tako bogat, da celjska kronika že dolgo tega ne pomni. Predpust je dovolj dolg, plesnih in drugih prireditev ne manjka, zato bi bilo prav, če bi s pepelnico zaključili. Zato se nam ne zdi umestno, da mora ravno planinsko društvo prirediti svoje zabave v postu. Pri planinskem društvu so člani raznih svetovnih nazorov. Taki, ki poznajo še cerkveno leto in vedo, da se v postnem času plesi ne prireajo in se tega tudi drže, imamo pa najbrže tudi take, katerim je postni čas devetla briga. In na prve bi se moralo vodstvo tudi malo ozirati in če že mora Planinski sejem biti, naj bi bil pred pustom. Gotovo bi se tudi zato našel kakšen datum, pa bi bili lahko vsi zadovoljni in veseli.

Pobalinstvo. V zadnjem času se precej množijo razna pobalinstva mlečnozobe in neodgovorne mladine. Tako so zadnji teden neki fantalini v hiši Pokojninskega zavoda pokvarili več električnih stikal, odvalili nekaj napisnih tablic, na raznih krajih po mestu pokradli od vrat kljuke iz medij itd. Storiši so to večinoma otroci, stari 10 do 15 let. Starši bi morali pač malo bolj paziti na svoje otroke, da bi se kaj takega v bodoče ne dogajalo več. Seveda so bili fantki ovadeni sodišču.

Otvoritev nogometne sezone. V nedeljo je bila v Celju otvorjena nogometna sezona. Vreme je bilo slabo, tla razmočena in opolzka, zato za tekme ni bilo prevelikega zanimanja. Na Glaziji so Celjani premagali Atletike s 5 : 0.

Radij ob severnem tečaju

Dva iskalca zlata sta odšla predlanskim k Jezeru Velike Medvedke v Kanadi. Eden od njiju je oslepel. Zato je prinesel drugi, Charles St. Paul, vzorce rude, ki je izkazala po kemični preiskavi malo zlata, toda nepričakovano velik odstotek radija. Kanadska vlada je zapovedala St. Paulu molk in izbrala lani vse kratko tečajno poletje za fotografiranje okolice jezera Velike Medvedke z letali. Raziskovalci so postavili podrobne zemljevide rudnatega gorvoja, ki se dviga izvečnega snega. Na to so vpostavili mornarji redne vožnje s parniki na štiri tisoč kilometrov dolgi progi od zadnje kanadske vasi Waterfielda do jezera. Parniki so pripeljali rudarske stroje in zdaj redno predelujejo v Otavi radijevo rudo. Ta posel je zaupan mlademu kanadskemu znanstveniku, ki je več let delal v Parizu pri gospe Curie in baje odkril nov enostavnejši postopek za pridelovanje radija. Seveda je ta izum vladna skrivnost. Kanada pričakuje od radija veliko zaslužka in hoče tekmovali z dosežanji edinim dobaviteljem, belgijskim Kongom. Radij bo cenejši, kar bo koristilo bolnikom.

Slika iz Ga-Pa: smučarji odhajajo k treningu.

Sin sonca

Japonska cesarska hiša je najstarejša na svetu. Sedanji mikado je 224 potomec pravičnega Zimu Tenija, ki je bil kronan leta 660. pred Kr. in pričel dosedaj nepretrgano vrsto vladarjev. Mikado sprejme pri kronanju tri zgodovinske darila sončne boginje: ogledalo kot podoba čiste duše, dragulj kot znak blagega srca in meč kot izraz poguma. Od tega trenutka postane svet. Ljudstvo je poprej moralo obračati hrbet cesarjevemu spredu, ker bi sicer vpelele mikadove oči predrzneže, ki bi ga gledali. Zdaj samo poklekne in molči, ker bi kri-

do zavite njihove grobne žare. Vsi ministri so po japonski ustavi odgovorni samo pred cesarjem. Njegova beseda odločuje v državnem svetu. Sedanji vpliv generala Arakija je neomejen, ker je general cesarjev ljubimec. Pri sprejemu inozemskih poslanikov in redkih dvorskih obedah spregovori cesar samo nekoliko uradnih besed, kakor to predpisujejo tisočletne postavbe. Gostje morajo vzeti domov vse, kar niso pojedli. Generali in admirali v paradnih nošah odhajajo s klobukom v eni in s skledo v drugi roki.

Hčerke japonskega cesarja: Jori, Taka no-Mija, Teru no-Mija.

žanje žalilo Sina sonca. Vsa okna in vrata morajo biti zastrita. Poprej je bilo sploh prepovedano slikati cesarja in so ga upodabljali samo kot svetlega zmaja. Zdaj visijo cesarjeve slike po solah, in otroci poklekajo pred njimi pri vstopu. Predlanskim so ukinili na Japonskem najlepšo radijsko postajo, ker je ušla napovedovalcu besedica »šin« (stara oblika zaimka »mi«), ki je mikadova predprava. Napovedovalca so zaprli radi žalitve veličanstva in so zapečatili tudi oskrnjeno poslopje. Tujci, ki obiščejo staro prestolico Kioto, se odkrivajo na stražnikovo povelje pred vrtno uto, pred starim slavnatim pristreškom in pred nekimi zgodovinskimi zastavami, v katerih bivajo duše mikadovih prednikov! Odkrivajo se tudi pred prestolom, na katerem je sedel mikado, dasi sicer lahko hodijo v klobukih po temnih mrzlih dvorinah popolnoma neobljudene palače.

Ni je žrtve, ki bi bila prevelika za cesarja. Umetnik Ikozo Ito ga je naslikal po kitajskih zmagah z lastno domoljubno krvjo. Zajemal jo je iz leve in noge tako izdatno, da je omedlel po zadnji potezi s čopičem. Zato ga slavi vsa domovina. Vojaki na Mandžurskem so bili srečni, ko so zvedeli, da je zbrala cesarica sama svilo, v katero bo-

žiče ne sme gledati cesarja od zgoraj. Ta prepoved je nepričakovano pomagala nekim stavkujočim delavcem. Uporni tkalci so zbrali denar in plačali po pet dni dnevnice svojemu 20 letnemu sodruhu, ki se je povzpel na vrh tovarniškega dimnika in prisegel, da ga ne bo zapustil do konca stavke. Množica je gledala, kako je prezebal skozi 15 dni na februarjem mrazu. Dnevno je dobival po vrhvi malo košarico s hrano... Nenadno je bila napovedana v bližini tovarne slavnost s cesarjevo udeležbo. Policija ni mogla nasilno odstraniti delavca. Spravila se je nad tovarnarja in mu dopovedala, da bo odgovoren za žalitev veličanstva. Bogataš je moral ugoditi stavkujočim. Delavec se je zmagovalno spustil na tla, pa je moral takoj v bolnišnico radi hude pljučnice. Od tedaj je postal priljubljen ta način protesta pri vseh stavkujočih.

Cesar je simbol in vtelesenje Japonske. Tudi »mlada vojska«, zveza napadalnih častnikov pod Arakijem in teroristična »184 črna zmaja«, povzročiteljica neštevilnih političnih umorov, delujeta za cesarjevo čast in slavo domovine. Vojaška mladina sanja kakor v Evropi o razpustitvi parlamenta in Arakijevi diktaturi.

Potovanje na luno

Profesor Isidor Bay, predsednik zvezdoslovne družbe v Lyonu, je objavil zanimivo predavanje o sodobni »astronavtiki«, znanosti o medplanetnem prometu. Postala je zdaj resno vprašanje, do čim je bila pred 50 leti zastopana samo v Jules Verneovih romanih. Raketa, ki je preletela v teku nekaj ur razdalje od Zemlje do Lune, mora premagati zemeljsko privlačnost. Potrebne je ta namen do 12 km brzine na sekundo. To zahteva do 15 tisoč kg energije na vsak kg teže. Na žalost ne razvija pri izbruhu ta količina nobeno sedanje nivo. Edino upanje nudi radij, ki oddaja pri svojem razkrajanju do 3 milijarde kalorij na 1 kg teže. Toda razpadanje je prepočasno. Če bo znanost našla možnost razpadanja poljudno pospešiti in regulirati, bi bila rešena tudi taloga medplanetnega prometa. Če bi takoj v prvem trenutku razvila raketa potrebno brzo 12 km na sekundo, bi zdobil zračni pritisk v njeni notranjosti skrite potnike kakor jajce lupine. To se more preprečiti s počasnim naraščanjem naglice, ki se bo povzpela do 12 km viska šele po 24 minutah ali 6 tisoč km poti. V tem času se bo navadil organizem potovalcev na novo okolico. Motor se bo ustavil v trenutku dosežene 12 km hitrosti. Pridobljeni zalet bo zadoštoval za zmagao nad privlačnostjo zemlje in skok

v vesoljstvo. Vendar bodo pozneje potrebne dodatne manjše zaporedne eksplozije. Usmerile bodo raketo proti luni, ne da bi postala v vesolju tava-joča premienica. V višini 250 km nad luno bodo potniki s posebno pripravo raketo postavili na glavo, da bi se spustili z nogami na tla... Če bo razvil radij do 414 tisoč KS energije, bo trajalo potovanje 48 ur 58 minut. A izgleda, da bomo prej ali slej dobili stokrat močnejši motor. To bi skrajšalo potovanje od zemlje do lune na 3 ure 5 minut. Potem bodo krožili v vesoljstvu poleg osebnih tudi brzi vlaki z vsem komfortom v notranjosti rakete, vstevši kopal in spalne prostore.

Motorna hobilica

Moskovska »Pravda« od 13. t. m. piše o uspešnem predavanju izuma vojnega soferja Jefimova, oklopnem avtomobilu, ki lahko kljubuje 6 do 7 krat večjim zaprekam, kakor dosedanja vozila. Moskva je zasuta z globokim snegom. A Jefimov je kljub temu preskočil po 100 meterskem zaletu vse globoke in široke jarke. Več ton teška oklopna se je dvigala v zrak, preskočila zapreke in nadaljevala pot z isto nezmanjšano brzino.

U 38

Pustolovščine nemške podmornice v svetovni vojni

Ko je prišel Enver Paša v spremstvu admirala Souchona na kro vnaše podmornice, smo bili že vsi zvezani v vrsti.

Enver Paša mi je stisnil roko, šel potem ob vrsti in ogledal vsakega mornarja posebej, posebej pa še častnike. Nato je stopil pred vrsto in spregovoril v nemškem jeziku, dasiravno mi nemške besede niso posebno gladko tekale z jezika.

»Najlepša vam hvala za vse, kar ste storili za Turčijo! Vaša naloga je bila, potapljati ruske ladje, ki so prevažale črte čez Črno morje, da bi tako oslabilo rusko ofenzivo na Kavkazu, katera je imela namen, prodreti do Carigrada. Svojo nalogo ste izvršno izpolnili. V Turčiji je znan pregovor:

»Pogum je najbližja pot do zmage!«

Ta beseda velja vam in vašemu junaštvu. Ce-

stitam vam in vašim zapovednikom!

Nato je Enver Paša namignil svojemu prilo-

niku in je pričel deliti odlikovanja. Odlikovani smo bili prav vsi z visokimi turškimi odlikovanji.

Ko so bile te ceremonije končane, sem stopil k

Enver Paši in rekel:

»Zahvaljujem se vaši ekscelenci za veliko čast,

ki ste jo izkazali »Podmornici 38« in za odliko-

vanja, ki ste jih podelili moji posadki in meni. Ze-

lim in upam, da bo Bog še dolgo ohranil vašo eks-

celenco v blagor Turčije in nam.«

Na te besede je Enver Paša odgovoril skoraj

tiho: »Dobri Bog nam bo pomagal tudi nadalje!«

Pisane dogodivščine.

Prišli skozi Dardanele ni bila lahka stvar. Ze-

pred pol leta, ko smo prišli v Carigrad, so bile

mine kar na gosto posejane v ožini. Zdaj pa je

nas je pripeljala v Gallipoli. Tu so nama dali konje. To je bilo sijajno in mislila sva, da se bova lahko pošteno nadirjala — take spremembe sva bila presneto potrebna — toda hudo sva se zmotila.

Jezditi sva morala čez gallipolsko bojišče in tu sva morala prav previdno voditi našina konja. Po tleh je namreč ležalo polno granat in drugega vojnega materijala in če bi ne pazila, bi lahko konj stopil na kako granato in kaj podobnega, kar bi nama lahko postalo usodno.

Tako je bila to prav dolgočasna in naporna ježa. Bojišče je bilo še prav tako, kot bi ga bili včeraj zapustili Angleži. Po tleh so ležali visoki kupi konzerv in neznošen smrad se je širil preko polja. Turki so vsako konzervo preluknjali in v kateri so zaduhali svinjsko meso, so jo pustili na mestu. Vseposvodi so ležala še trupla padlih, oro-pana oblek in se črno svetila, kot bi bila pre-večena z lakom, le sempatja je bil kdo pokrit z obleko ali prejšjo.

Bitka je morala biti strahovita. Vseposvodi je bila zemlja preprežena z jarki, bodečo žico, z železnimi čeladami, puškami, cunjami in z vsem mogočim. Cunj je vojaških oblek so bile zelene. Tramovi so ležali naokrog, zarjavele strojne puške in zemlja je bila krvava in razkopana.

Kmalu sva našla nove položaje in na najino veselje so bili Nemci v njih. Pozdravili so nas z vriskom in midva sva preživela z njimi noč v zakopu.

Obalo sem si natanko ogledal in sem poslal svojega krmarja nazaj. Pripeljal je »Podmornico 38« skozi Marmorsko morje do Gallipolija. Tu sem se jaz ukrcal in začeli smo prodirati v Sredozemsko morje.

Podmornico smo zelo otežili s tem, da smo napolnili tanke z vodo in smo ponoči previdno in počasi, štiri metre pod površino, tesno ob skalnati obali ležali dalje. Naleteli nismo na nobeno mino. Ko smo prišli do morja, smo krenili na plan in veselo odbrzeli po morju.

Sladko maščevanje

Znana francoska igralka pripoveduje v nepodpisanih spominih »Veselo življenje med vojno« o D'Annunzijevih neprilikah v Parizu leta 1915. Penik je stal na mostu Henrika IV., občudoval sončni zaton in pričel pisati verze. Stražnik je nenadno zahteval njegovo beležnico, ugotovil zapiske v tujem jeziku in napovedal aretacijo. D'Annunzio je zaman ogorčeno ugovarjal. Velikanska množica ga je spremlila na policijo in kričala: »Na vislice z vo-hunom!« Nadzornik, ki je kmalu ugotovil osebne podatke, je strogo vprašal stražnika: »Menda niste

bili vi prenevljudni? To bi lahko imelo posledice.« Stražnik je odgovoril: »O, ne bojte se. Takoj sem ga spoznal. — A zakaj ste ga potem pripe-ljali?« — »Zato, da bi ga obvaroval, ker bi ga sicer raztrgala množica. Razen tega imam z njim osebne račune. — »Kako to?« — »No, nekdo sem bil v službi pri predstavi njegove drame. Poslušal sem to bedarijo od prve in do zadnje besede. Takrat sem si prisegel, da se bom nad njim maščeval ob prvi ugodni priliki. Danes se mi je ponudila in jo nisem zamudil.«

Red vlada svet

Moskovska »Sovjetskaja Torgovlja« popisuje v št. 176 od 30. decembra 1935 muke nekega deže-lana, ki je o priliki službenega potovanja v Mo-skvo dobil pravico kupiti si novo obleko. Seveda je bil vesel in ponosen, ker bi zaman čakal na slično priliko v svojem kraju, toda njegovo veselje je kmalu izpuhtelo. Moral je opraviti naslednja pota: 1. V računovodstvo oblačilnice po račun. 2. K prvemu računovodji, ki je podpisal račun. 3. K ravnatelju inventurnega oddelka, ki ga je po-

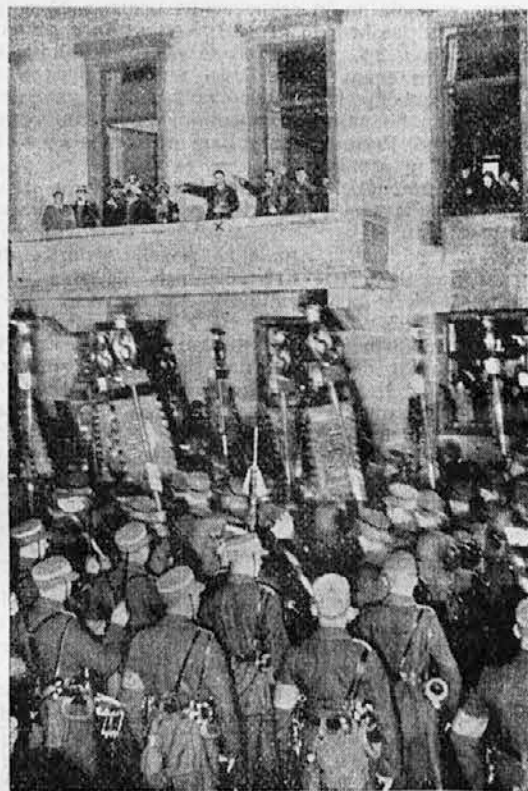
slal po odobrenju računa v blagajno. 4. K ravnatelju blagajne, ki je zopet podpisal račun in dovolil vplačilo. 5. K blagajniku, ki je spisal pet potrdil, pritisnil šest pecatov, se šestkrat podpisal in sprejel denar. 6. Nazaj k blagajniškemu ravnatelju. 7. Zopet k ravnatelju inventure. 8. K ravnatelju v prodajal-ni, ki je dovolil izročitev obleke. Šele potem je dobil kupec zahtevano obleko. Zapravil je s temi poti skoro tri dni dragocenega časa.

Visoke plače

Moskovska »Komsomolskaja Pravda« z 2. ja-nuarja ogorčeno popisuje življenje osebja Visoke pedagoške šole v Moskvi. Prof. Afanasjev (meto-dika rusčine), ima 48 rubljev 75 kopejke mesečnega zaslužka, prof. Vasjutinskij (splošna zgodovina), 129 rubljev, prof. kemije Glinka, 150 rubljev, prof. matematike gospa Kudrjavceva, 102 rub. 50 kop., prof. Surenkij (književnost), 47 rub. 50 kop. itd. Vsi ti »beli sužnji« nimajo nobene stalne plače, temveč samo nagrado po številu svojih ur. Seveda ne morejo shajati s tem plačilom, ki ne zadostuje niti za tramvajske vožnje v teku meseca. Iščejo si postranske zaslužke. Država, ki tako štedi pri pla-čah, pač ne sme od njih zahtevati vestnega dela. Redni profesorji imajo sicer še stalno doklado, ki pa zopet znaša samo 100 rub. za vsako stolic (900 Din). Vse ostale učne moči žive brez tega približjka. Medtem se plača v Moskvi za en kg: za čajno maslo, 23 rubljev, gnjat, 18 rubljev itd. Navadna bela štruca v teži do pol kg stane 5 rubljev 40 ko-pejk, krožnik goveje juhe v gostilni, 2 rub. (18 Din), pečenka istotam, 4 rub. 75 kop. Pomaranče se pro-dajajo po 4 rub. (36 Din) za kos. Kako živijo ti profesorji?

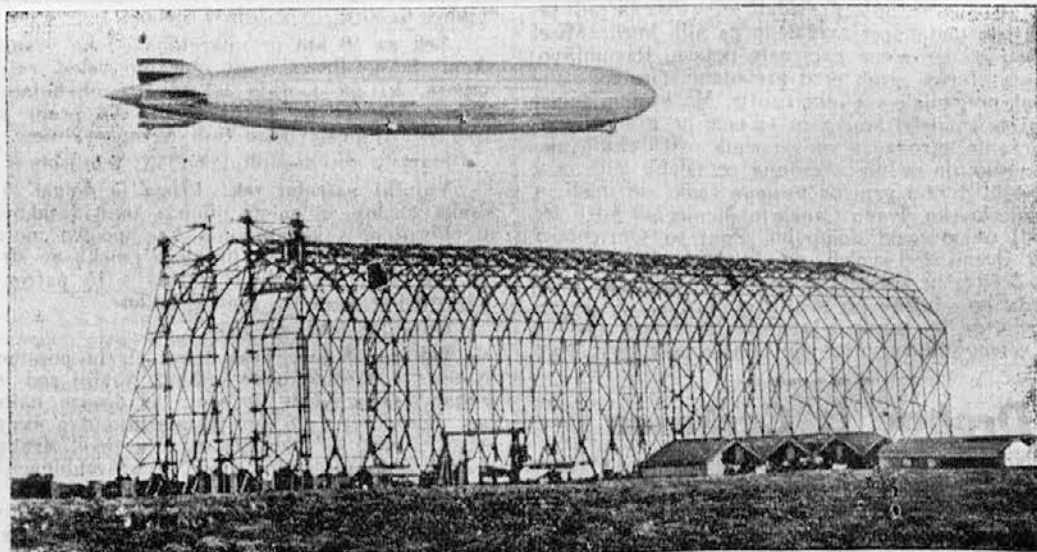
Mednarodni jezik

Tokijski profesor Jošikazu Onaki je objavil delo o jeziku japonskih otrok, kjer prvič primerja domače in tuje podatke. Ugotovil je, da tvori za-četek človeške govorice pri vseh narodih enako vedno eno in isto razzlogovanje malostevilnih sa-moglasnikov. Ta sličnost mora nastati samo pod vplivom stalnih fizioloških vzrokov, dočim ostanejo brez pomena zunanje razmere in človeška okolica. Japonsko dele prične, kakor tudi njegovi evropski vrstniki, govoriti s šestim mesecem življenja, in je ta prvi slovar omejen na ponavljanje: »au-au« z na-glasom na prvem zlogu. Besedni zaklad se raz-rasča v teku desetega meseca. Takrat se oblikujejo

Baklada stare Hitlerjeve SA- garde

skupine: »ku-ku«, »mnja-mnja«, »apa-apa« in sl. Prva zavedna beseda se izgovori navadno med 312 in 341 dnevom po rojstvu.

V Rio de Janeiro grade garažo za zepeline, ki so dozdaj pristajali samo ob jamborih, kar je bilo neprijetno zlasti v viharnem vremenu.

Na svoji poti smo potopili marsikako ladjo. Hiteli smo v Lionski zaliv, ki smo si ga določili kot kraj svojih novih dejanj.

Pri Tunisu smo opazili francosko letalo, ki se je srebrno bleščalo v modrem zraku. Njegov svetli trup se je beščal daleč po morju. Letal je nad vodo in oprezoval za podmornicami. Toda mene ni prav nič veselilo stopati v kako zvezo z letalom, zato smo se potopili, še preden nas je moglo opaziti. Čudil pa sem se modernim vojnim sredstvom, ki jih je uporabljala francoska vojska tu ob afriški obali.

Na večer istega dne smo srečali angleško bolniško ladjo, ki je vozila v družbi z nekim tovor-nim parnikom za premost v smeri proti Suezu. To-vorni parnik smo torpedirali, nato smo se dvig-nili in ustrelili pred kljun bolniške ladje. Glavni zdravnik in kapitan sta priveslala v člunu k nam.

Resnica: iz listin je bilo razvidno, da so na

ladji bolniki. Ostro sem pogledal kapitana:

»Angleži so avgusta 1814 v pomorski bitki pri Helgolandu našo bolniško ladjo »Opheia« za-jeli in odvabili s seboj. Mislim, da se ne boste

protivili, gospod kapitan, če mi zdaj za vračilo potopimo vašo bolniško ladjo!«

Vrnil sem kapitanu njegove listine. Vzel jih je in pri tem se mu je močno tresla roka. Rekel je:

»Don't do that, Captain!«

Pustili smo bolniško ladjo, da je vozila dalje.

Lionski zaliv je bil močno zastražen in tu se nam ni posrečilo toliko potopiti, kot smo pričakovali. Zdaj je bilo to delo mnogo težje kot v početku vojne. Kljub temu pa smo na tej poti po-topili še okrog šestinštirideset tisoč ton. Spet smo se bližali rekordom.

Ob španski obali smo potopili še nekaj ladij, med njimi neko jadnico, naloženo z rozinami. Nekaj polnih vreč smo vzeli s seboj in naš kuhar je bil zelo vesel, kajti že dolgo nismo jedli rozi-nove potice. Še tisti večer nam je pripravil izvr-šten carski praznec z rozinami.

Neki španski parnik pa, ki je vozil žensko

perilo, smo pustili mirno voziti svojo pot — vzeli smo le nekaj perila zase. Nihče torej ne bo mogel trditi, da sem kak sovražnik žensk.

Ob španski obali so mnogi parniki vozili iz-ven nevtralnega pasu, da bi prihranili na času. Ker je bila Španija nevtralna, se v ladje, ki so vozile v nevtralnem pasu — tri morske milje od obale — nismo smeli vtlakati. Za parnike pa je bilo zamudno in težavno držati se tega pasu ob obrežju, kajti morali so obkrožiti vsak zaliv in zalivčič.

Mi smo se naselili v večji tak zaliv ob špan-ski obali. Šli smo globoko vanj, da bi ladje, ka-tere smo hoteli dobiti na muho, odrezali in jih nagnali iz zaliva.

Nismo še dolgo prežali, ko smo zagledali ve-lik angleški parnik. Bil je prazen, kajti njegov trup se je dvigal visoko iz vode.

Ko smo ustrelili v svarilo, je skušal angleški parnik tik pred našo podmornico ubežati v ne-vtralni pas, vendar pa je potem zavil na morje in hitel, kar so mu stroji dali. Pri tem so streljali na nas iz majhnega topa.

Tega bi ne bili smeli storiti.

Wendlandt, naš Napoleon, je bil silno jezen in je streljal, kolikor je mogel.

En strel je zadel visoko v prednji jambor. Jamborov vrh je glasno tresel na krov. Ta strel je tako prestrašil Angleže, da so takoj ustavili parnik in hitro spustili rešilne čolna.

Ko smo se jim približali, so bili že vsi člani na vodi in so z vso naglico veslali proti bregu.

Ker so bile vse na okrog postavljene fran-coske straže, smo se morali podvzati; zato smo dali parniku še zadnji udarec s torpedom. Parnik se je razkral in se potopil.

Že smo hoteli odpluti dalje. Stal sem na stolpu in držal kukalo pred očmi ter opazoval mesto, kjer se je parnik potopil. Zagledal sem ne-navadno skupino.